

Kahdeskymmenes ammattikalastaja- risteily, mistä tulimme ja mihin mennään?

Kari Ranta-aho

Kalastusneuvos

1.2. 2023

Kaupallisten kalastajien tiedotus- ja
koulutusristeily 2023

Mistä tulimme ja mihin mennään: lähtökohdat ajanjaksolla 1995-2002

SAMPI 1: "Saaristomeren ammattikalastus pinnalle" aloitti
koulutus- ja tiedotusristeilyjen sarjan

- Kalastaja on oman etunsa ja onnensa tavoittelija siinä toimintaympäristössä, jossa hän kokee voivansa tuottaa hyvää
- EU / Kalatalouden ohjausrahasto pakotti hallinnon rakentamaan elinkeinolle strategian
- Kuhan ja ahvenen rooli nousussa Saaristomerellä, Satakunnassa ja Merenkurkussa
- Rannikkokalastuksella aika hyvät vuodet takana 1990-luvulla, rannikolla jo huolta hylkeestä, merimetson invaasio vasta alkamassa,
- Lohenkalastus säädeltyä, pyöriäisen suojeleu alkamassa, siian ja kuhan kalastus vielä hyvissä asemissa, särjestä ei puhettakaan
- Silakan trooli- ja rysäkalastus murroksessa, kalasatamien infrastruktuuriin panostetaan
- Kalastuksen ja kalanjalostuksen omistusrakenteen muutos alkaa
- Silakan ja suomukalojen kylmäketju paranee, kalakaupassa fileet ja nahattomuus yleistyvät, Norjan lohen ansiosta kalakauppa marketeissa kasvaa
- Silakan vientimarkkinat kasvussa, turkistaloudella edelleen iso rooli saaliin käyttökohteena

TEEMANA "Tie ammattikalastajaksi, vallitseva toimintaympäristö, kehittäminen"

- Vapaus olla ammattikalastaja on sovittava yhteen paitsi ekosysteemin muodostamaan resurssipääomaan niin myös muihin yhteiskunnan vapautta rajoittaviin toimiin
- Kuhan ja siiankalastuksen säätelytoimia vahvistetaan
- Kun luodaan luonnonresursseihin liittyvä palvelu , josta joku hyötyy, niin on syytä soveltaa markkinamekanismia. Koska kalavesien hoito ja hallinto maksaa.
- Kalastuksen kestävyys ja ympäristöystävällisyyden määrittävät EU, MSC, WWF, SVK, SLL ja LUKE sekä irralliset tutkijat YM:ssä, SYKEssä ja yliopistoissa
- Silakka, kilohaili ja lohi toimijakohtaisessa kiintiöjärjestelmässä 2017 alkaen : sopimusjärjestelmän legitimizeetti kaatumassa, SAKL:in ja MMM:n luottamus rikki
- Kotimaisen kalan edistäminen yhteinen poliittinen tavoite – keinovalikoimat ristiriidassa riippuen intressitahoista
- Merialueen suunnitteluprosessi etenee, kalatalouselinkeino mukana, on uskallettava puolustaa omia etuja
- Ilmastomuutos koskettaa Itämeren eri osa-alueita eri tavalla – haitat ja hyödyt näkyvät kalaston rakenteessa Perämerelle asti, uusia lajeja leviää koko rannikkoalueelle

Ympäristökysymyksiin ei vastata vain ympäristöpolitiikalla –
kalatalouspolitiikan roolia pitää vahvistaa
ruokajärjestelmässämme

Olemme menossa seuraavanlaiseen tulevaisuuteen v 2030

- ▶ Suomalainen hyvinvointi luodaan pitkälti hyödyntämällä luontopääomaa oman maan rajojen ulkopuolella
- ▶ Voimme ajaa alas rannikkokalastuksen ja syylistää silakankalastuksen monella eri tavalla
- ▶ Silakan kalastuksessa on syytä varautua turkistalouden alasajoon
- ▶ Kalankasvatuksen päästöt halutaan edelleen ulkoistaa Norjaan; Itämeri-rehua koskeva neuvotteluprosessi jatkuu edelleen hidastettuna YM;n kanssa
- ▶ Muut samaa luonnonresurssia hyödyntävät tekijät suojelemaan ja odotetaan niiden kasvun rajojen saavuttamista
- ▶ Tiedon lukemistaito vaihtelee – uusi tieto ei murra alkuperäistä jo omaksuttua asennetta
- ▶ Sama tieto voi tuottaa kaksi erilaista johtopäätöstä

Paljon hyvääkin on aikaansaatu

- Kalastus itsessään ei ole aikaansaanut luontokatoa
- Kalastuslain uudistus 2015 on perusteiltaan hyvä
- Ilmastoruokajärjestelmässä kala on kestävä ruokavalinta
- EMKR ja EMKVR ohjelmat mahdollistaneet infrastruktuurin ja kalastuksen ja jalostuksen investoinnit sekä kehittämistoimenpiteet
- Ammattikalastajat on saatu osallistumaan, yhteisöllisyys ja vastuullisuus on vahvistunut. MSC:n soveltuvuus rannikkokalastukseen todella vaikeaa
- Pohdinta pyydysten valikoivuudesta ja paremmista pyydystekniikoista on ammattikunnan omaa osaamisaluetta ja tässä tutkimusyhteistyö on parhaimmillaan

Muutokset ja niiden vaikutukset

- ▶ Itämeri muuttuu voimakkaasti halusimme sitä tai ei
- ▶ Miten eri kalastajaryhmien määrät ja tarpeet muuttuvat 2023-2030?
- ▶ Viekö yhteiskunnan energiapolitiikka tilan avomeri- ja rannikkokalastukselta?
- ▶ Merialuesuunnittelun vaikutus kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien toteutettavuuteen on osattava arvioida
- ▶ Ruokajärjestelmässämme silakka on edelleen avainlaji – sen laatua ja käyttöarvoa on syytä parantaa ja monipuolistaa isosti
- ▶ Kaupallisten kalastajien taloudelliset toimintamahdollisuudet jakaantuvat hyvin epätasaisesti – säätelymekanismit ja ympäristötoimet luovat aina eriarvoisuutta.
- ▶ Kuluttajien ruokatottumusten muutos antaa kalataloudelle tulevaisuudenuskoa

KIITOS

2023

2030

